

DIALOG SPOŁECZNY – EFEKTYWNY I ZAPEWNIAJĄCY RÓWNOŚĆ STRON

Rezolucja X Kongresu Związku Zawodowego „Budowlani” w sprawie dialogu społecznego w budownictwie, przemyśle wyrobów budowlanych, przemyśle drzewnym i meblarskim oraz leśnictwie i ochronie przyrody

Dialog społeczny nie jest mocną stroną polskiego rynku pracy. **Od 1989 roku, mimo wielu prób, nie udało się zbudować efektywnych struktur dialogu społecznego na poziomie krajowym.** Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych okazała się być instytucją fasadową. Po jej porażce Rada Dialogu Społecznego także przestaje spełniać podstawowe kryteria równości stron a przede wszystkim efektywności. W Polsce rola państwa w kształtowaniu prawa pracy a w konsekwencji relacji na rynku pracy jest decydująca. Dlatego dla unikania ostrych konfliktów społecznych, w interesie wszystkich stron dialogu – także władz publicznych - konieczne są zmiany. Prawdziwy dialog trójstronny jest w Polsce niezbędny.

Związek Zawodowy „Budowlani” podkreśla jednocześnie, że dialog społeczny nie jest tym samym, co dialog obywatelski. Dialog obywatelski jest niezbędny. Ale dialog społeczny dotyczy stosunków pracy i stron stosunków pracy a włączanie do niego innych stron i podmiotów służy głównie zakłócaniu jego przebiegu.

Różne rządzące ugrupowania polityczne starały się ten mechanizm wykorzystywać do „rozwadniania” i osłabiania dialogu społecznego. Zdecydowanie się temu przeciwstawiamy.

Z tych samych, co wyżej wymienione, i wielu innych przyczyn w większości działów gospodarki nie rozwinęły się struktury dialogu sektorowego – ani trójstronnego ani autonomicznego. Tak jest w budownictwie, przemyśle wyrobów budowlanych, przemyśle drzewnym i meblarskim.

W przemyśle materiałów budowlanych, drzewnym i meblarskim nie działają związki pracodawców o zasięgu ogólnopolskim. Działają inne organizacje zrzeszające przedsiębiorstwa. Zakładamy dobrą wolę pracodawców, ale też zakładamy, że wybierają takie formy reprezentacji swych interesów, które uważają za najbardziej efektywne. Oznacza to, że nie widzą w związkach pracodawców skutecznej formy reprezentacji tych interesów na rynku pracy i tym samym potrzeby ich powoływania. **Przez 30 lat nie stworzono warunków do prowadzenia efektywnego dialogu sektorowego.** Podstawowym warunkiem do prowadzenia dialogu społecznego na szczeblu sektorowym jest skuteczność tego dialogu pozwalająca na osiągnięcie porozumień, które można rzeczywiście wdrożyć. **Wzywamy rząd do wprowadzenia rozwiązań, które umożliwią zawieranie sektorowych układów zbiorowych pracy i innych porozumień, które byłyby wiążące dla wszystkich podmiotów rynku pracy działających w sektorze.**

Wzywamy pracodawców sektora przemysłu drzewnego i meblarskiego do wyłonienia krajowej reprezentacji, która byłaby zdolna do prowadzenia dialogu z organizacjami związkowymi w sprawach rynku pracy.

W sektorze produkcji wyrobów i materiałów budowlanych, szczególnie w branży cementowej i wapiennej, Związek Zawodowy „Budowlani” zwraca uwagę na **potrzebę podjęcia skoordynowanych działań na rzecz ochrony miejsc pracy, w kontekście wyzwań jakie stawia przed tym przemysłem europejska agenda w zakresie ochrony klimatu i zmiany technologiczne związane z wprowadzeniem nowych generacji wyrobów i materiałów.** **Ponieważ dotyczy to bezpośrednio rynku pracy, Związek Zawodowy „Budowlani” wzywa firmy i organizacje przedsiębiorców tego sektora do wyłonienia reprezentacji zdolnej do zawierania porozumień zbiorowych.**

W budownictwie działają reprezentatywne związki zawodowe a także, od 1995 roku, sektorowe związki pracodawców, które zrzeszają głównie większe przedsiębiorstwa. Mimo współpracy organizacji pracodawców i związków w wielu obszarach dotychczas nie udało się wypracować porozumień wiążących strony dialogu. Związek Zawodowy „Budowlani” jest zwolennikiem zawierania wielostronnych porozumień sektorowych, takich jak porozumienie w sprawie minimalnej stawki kalkulacyjnej roboczogodziny, ale mają one charakter nieobligatoryjnej rekomendacji. Liczymy na to, że związki pracodawców działających w budownictwie spełnią warunki reprezentatywności i możliwe stanie się wspólne podjęcie inicjatyw, które miałyby wiążący charakter. **Związek Zawodowy „Budowlani” szczególnie zainteresowany jest podjęciem rozmów na temat utworzenia ramowego taryfikatora minimalnych wynagrodzeń opartych o poziom kwalifikacji, dalszą współpracą w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego oraz podnoszeniem standardów bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w budownictwie.**

Związek Zawodowy „Budowlani” **pozytywnie ocenia stan, struktury i efekty dialogu społecznego w leśnictwie.** Wyraża jednocześnie nadzieję. **Że kontynuowany będzie dialog społeczny w parkach narodowych** – na bazie obowiązującego ponadzakładowego układu zbiorowego pracy.

Związek Zawodowy „Budowlani” będzie dążył do wzmocnienia znaczenia i roli Trójstronnego Zespołu ds. Budownictwa i Gospodarki Komunalnej i **przekształcenia go z forum wymiany informacji i konsultacji w platformę wypracowywania efektywnych rozwiązań** problemów istotnych dla rynku pracy w tych sektorach. Jednocześnie będziemy działać na rzecz utworzenia podobnych gremiów dialogu społecznego dla sektorów przemysłu drzewnego, meblarskiego i przemysłu wyrobów i materiałów budowlanych.

Polski dialog społeczny zatrzymał się w fazie mało zobowiązujących konsultacji. Skłoniło to organizacje wielu sektorów do skoncentrowania się na lobbingu branżowym często koncentrującym się na interesach niewielkich grup przedsiębiorstw. Aby ożywić dialog społeczny konieczne jest przejście z fazy konsultacji do etapu negocjacji i wiążących porozumień w istotnych dla sektorów sprawach rynku pracy.

Warszawa, 8 września 2020 r.